

S E R E N I S S I M O
F E R D I N A N D O

I I.

M A G N O D V C I

H E T R V R I Æ.

M A R C V S A N T O N I V S B E R N I A F E L I C I T A T E M .

L A B O R A N T I S *Naturæ Monstra*, infelici hucusquæ
vtero luctata, & tandem posthuma quadam vi fecundissi-
mi ingenij ad litterarium partum maturata, immortalem
tuam lucem (Princeps Serenissime) Lucina qualibet cle-
mentiolem implorant. Nec dedecet sanè tuæ Fortunæ
Principem, huiusmodi Monstris admiratione obstetri-
ce nascentibus, fauere: soles quippè ferocioris ingenij por-
tenta vndiq; exquisita ad maiestatis argumētum caueis in-
nutrire, & ad liberale comitatus spectaculum theatri exhibere: adeò vt in ipsis fe-
rarum stabulis, Africa, iam penè ferocitatem dedocta, mitiori sub Sole, tibi mitior
ancilletur. Hæc verò Monstra, quæ tibi prælo gementi Natura enititur, non Afri-
ca sola concepit; neque enim ad solos Africæ fontes degeneri amore peccant
Animantia: sed quælibet tellus phlegræa molitur monstra, si Cælum habeat inimi-
cum. Quot portentis salaci quadam fecunditate scateat Mare, ex vno Proteo,
numerofo scilicet Monstro, liceat coniectare. Aer quoquæ, & si purior enitescat,
sæpè Maris, terrarumquæ halitu obnubitur, & ex acrea Iunone suos creat Centau-
ros. Ipse olim defœcatus Ignis, ex quo nobiscum enutriti cæpit, suosquæ inter
cineres stabulari, ad innumera propemodùm Monstra versatur; vt meritò doleant
Mortales, nullis vnquàm aquis perniciosum Promethei ignem expiari potuisse.
Vniuersa igitur Monstra, quæ elementorum vitium, & cœcus causarum error pro-
duxit, noster Addrouandus, Bononiensis Athenæi æternum decus, hoc vno volu-
mine,

mine, studio feliciter pertinaci, concepit: quam fortasse laudem nemo hucusque omnino attigit. Et debuit sane Vlysses, Laertiadi solertia non impar, virtute maior, tot Monstra primus euadere. Verum eruditissimus Auctor, lucem illam, quam ipsi invidit mors, senio quidem matura, sed votis omnium acerbissima, suo operi impertiri non potuit. Vixit tamen erga Patricium Ciuem, ac primarium Magistrum superstes apud Patriam Amor, qui ad sepulchri lucernam elucubrare non destitit, quousque Bartholomæi Ambrosini Doctoris egregij studio, rudem foetum accuratius digesserit, & ad posthumum partum properauerit. Nascitur tandem Famæ maturum opus, post ipsum sui Auctoris funus: unde non immerito immortalitatem sibi auspicari posse videtur; cum inter sepulchri latebras clarissima habeat incunabula. At omnia inauspicata prætendunt nata non sine prodigio Monstra. Esto: sed malum omen auertimus opportunè, cum ea faultitatis miraculo consecramus. Tuo videlicet nomine (Princeps sapientissime) nomine inquam tuo, quod Amplissimæ Familiæ fastis inscriptum, cum omnes auitæ gloriæ characteres, seu integerrimæ Religioni, seu bellicæ virtuti, seu Pacis studijs positos secum referat, nigram quamlibet mali ominis notam potest insita felicitate obliterare. Scitè igitur huius operis diurnitati consului, quando illud auspiciatissimi tui Nominis immortalitati dicaui. Vnum superest (SERENISS. FERDINANDE) vt quemadmodum ceteri exorbitantis Naturæ deliria libentiùs obseruant, quam tritos semper iisdem rotis sulcos, tu quoque Monstra, hoc volumine quodam veluti compendio complicata, humaniùs accipias; sicuti insolitum munus non solitæ obseruantia indicio offerre posse gratulamur. Atque hinc poteris tuæ Heturriæ noua monstra exhibere, quæ si olim aruspiciam excogitauit, vt victimarum exta examinaret, & ex latentibus portentis penitiora fatorum arcana portenderet, perspicaci numquam ingenio hebescere potuit, quin tandem transmissa per tubum acutissima acie sydereæ etiàm Monstra felicissimè lancinaret, fidelissimè exploraret. Et diuinare iuuat quid ex hac monstrosa foetura, tua Aruspica de te poterit diuinare. Te Alcide non deteriore fore fortitudine, meliorem fortuna; cum tibi nascantur Monstra, quæ potentiam non reformidant quidem, at ex ea sibi amabile patrocinium pollicentur. Te futurum, hoc bellaci seculo, litterarum Assertorem; quando ipsa Monstra, inter characteres procusa, magno rei litterariæ vertas emolumento. Et sanè fortiori numquam præsidio Pacis studia obfirmanda fuere, vt hac nostra ferrea ætate, qua ferro Pax vndiquè oppugnatur: nec illud opportuniùs aliundè expectandum, vt à Medicea Familia, apud quam profugæ sæpius nostro ex orbemusæ, ex sententia crediderim Anaxagoræ, alios orbis inuenere, quò profugerent: nec à quopiam alio faciliùs obtinendum, quàm abs te (Princeps Sapientissime) Tu interim nascentia hæc Monstra, tuo nomine inscripta, serenissime frontis omine dignare; hinc etenim fas erit gratulari, me nihil vnquam Monstris auspiciatius habuisse. Et iam, vt reor, voti apud te reus, votum aliud apud Deum immortalem repono: vt ea semper felicitate floreas, quæ tuarum Virtutum merita deceat. Nec tibi meliora optare possum; illa siquidem maior esse nequit, cum hæc maxima feceris. Vale.